

Redakcja: Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Szczepan Czarnecki,
Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzyształ, Łukasz Krzyżanowski,
Sławomir Łukasiewicz, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1535 (40/2026) | 25.02.2026

ISSN 2657-6996

© IEŚ

Łukasz Lewkowicz, Robert Rajczyk

Gospodarczy wymiar wizyty szefa dyplomacji USA na Słowacji i Węgrzech

Zacieśnienie współpracy w dziedzinie energetyki jądrowej i bezpieczeństwa ze Słowacją oraz polityczne, a także strategiczne wsparcie dla Węgier to bezpośrednie rezultaty wizyty w Bratysławie i Budapeszcie sekretarza stanu Marco Rubio. Słowacja chce być regionalnym pośrednikiem w relacjach z USA, częściowo równoważąc wpływy UE. Dla premiera Viktora Orbána kluczowe znaczenie polityczne ma natomiast osobiste wsparcie sekretarza Rubio i prezydenta USA Donalda Trumpa przed wyborami parlamentarnymi na Węgrzech, zaplanowanymi na 12 kwietnia 2026 r.

Marco Rubio w Bratysławie. 15 lutego 2026 r. sekretarz stanu USA spotkał się z prezydentem Peterem Pellegrinim oraz premierem Robertem Fico (Smer-SSD). Głównym tematem rozmów była współpraca energetyczna obu państw. Na wspólnej konferencji prasowej szef słowackiego rządu potwierdził chęć wybudowania wraz z USA, w ramach ponadnarodowego konsorcjum, nowej elektrowni jądrowej na Słowacji do 2040 r. Konkretnie umowy w tym zakresie z Westinghouse Electric Company Słowacja miałaby podpisać już w przyszłym roku. Premier Fico poinformował także o trudnej sytuacji na rynku gazu i ropy w regionie, podkreślając, że Słowacja znajduje się obecnie w sytuacji „nie do pozazdroszczenia”. Dodał, że poszukiwane są różne alternatywy dla dostaw węglowodorów, a po spotkaniu Rubio z Viktorem Orbánem w Budapeszcie może nastąpić pewien postęp. Należy wyjaśnić, że na Słowację nie jest dostarczana ropa z Rosji po tym, jak rosyjskie drony uszkodziły rurociąg „Przyjaźń” na terytorium Ukrainy. Fico oskarża władze w Kijowie o opóźnianie ponownego uruchomienia dostaw ropy. W tym kontekście zagroził nawet stronie ukraińskiej zablokowaniem przesyłu energii elektrycznej. Aby sytuacja się nie powtórzyła, zaproponował, by po zakończeniu wojny w Ukrainie tamtejsze gazociągi i ropociągi podlegały ponadnarodowemu zarządowi. Premier Słowacji poinformował również o chęci zakupu od USA czterech myśliwców F-16, tak aby słowacka eskadra liczyła łącznie 18 samolotów. Marco Rubio stwierdził, że w tej sprawie pojawiły się pewne przeszkody, lecz są one obecnie rozwiązywane.

Szef rządu Słowacji zaproponował Rubio, aby USA włączyły się do pogłębionej współpracy z Grupą Wyszehradzką (V4). Słowacja od 1 lipca br. obejmie przewodnictwo w V4, która w tym roku obchodzi 35-lecie swojego powstania. Zdaniem Fico, jeżeli pozostali partnerzy wyrażą zgodę, w niedalekiej przyszłości powinien powstać format V4+USA. Współpraca amerykańsko-wyszehradzka miałaby skupiać się przede wszystkim na kwestiach energetycznych. Premier Fico zaoferował Amerykanom pomoc w negocjacjach pokojowych dotyczących wojny w Ukrainie – według niego Słowacja dysponuje dobrymi służbami wywiadowczymi oraz znajomością realiów konfliktu. Jego zdaniem, wojna rosyjsko-ukraińska nie zakończy się szybko. Fico ponownie podkreślił, że Europa nie wykorzystała szansy na porozumienie pokojowe w Ukrainie kilka miesięcy po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji. Podczas konferencji wielokrotnie krytykował UE, wskazując, że znajduje się ona w głębokim kryzysie i boryka się z problemami konkurencyjności.

Wizyta Marco Rubio w Budapeszcie. Bezpośrednio po wizycie w Bratysławie sekretarz stanu USA spotkał się w stolicy Węgier z premierem Viktorem Orbánem. Wspólna konferencja prasowa sekretarza stanu USA z szefem węgierskiego rządu była sygnałem silnego politycznego wsparcia administracji USA dla Węgier. Strategiczny wymiar wizyty szefa amerykańskiej dyplomacji przejawiał się w podpisaniu dwustronnej umowy dotyczącej energetyki jądrowej. Strona węgierska, reprezentowana przez ministra spraw zagranicznych i handlu Pétera Szijjártó, wyraziła gotowość wsparcia budowy do 10 małych reaktorów o mocy 300 MW, których potencjalna wartość mogłaby sięgnąć 20 mld dolarów. Z kolei amerykańska firma Westinghouse ma dostarczać paliwo

jądrowe do elektrowni jądrowej Paks¹, a Holtec International deklaruje pomoc w zakresie składowania wypalonego paliwa jądrowego.

Sekretarz stanu USA podkreślił w Budapeszcie, że stosunki między Stanami Zjednoczonymi a Węgrami wkraczają w „złoty wiek”, a przywództwo Viktora Orbána ma kluczowe znaczenie dla interesów USA. Marco Rubio wskazywał także na znaczenie osobistych relacji między prezydentem Trumpem a premierem Węgier. W dwóch identycznych postach zamieszczonym na portalu Truth Social Trump wyraził poparcie dla Orbána w wyborach parlamentarnych zaplanowanych na 12 kwietnia 2026 r. Wcześniej, podczas wizyty 7 listopada 2025 r. w Waszyngtonie, Viktor Orbán uzyskał od amerykańskiego prezydenta roczne zwolnienie z amerykańskich sankcji obejmujących rosyjską ropę i gaz, które mają być nadal dostarczane rurociągiem „Przyjaźń” oraz gazociągiem TurkStream.

Wnioski. Wizyta Marco Rubio w Bratysławie pokazuje, że podstawą współpracy słowacko-amerykańskiej będzie przede wszystkim energetyka. Plan budowy elektrowni jądrowej z udziałem Westinghouse Electric Company oznacza wieloletnie powiązanie technologiczne i polityczne Słowacji z USA, a jednocześnie daje rządowi Roberta Fico narzędzie do stopniowego ograniczania zależności od rosyjskich surowców, bez konieczności otwartego zerwania relacji politycznych z Moskwą. Jest to szczególnie ważne, jeśli weźmiemy pod uwagę, że elektorat obecnej koalicji rządowej na Słowacji pozostaje w znacznym stopniu prorosyjski i sceptyczny wobec udzielania dalszej pomocy Kijowowi.

Problemy z dostawami ropy rurociągiem „Przyjaźń” zwiększają presję na szybkie poszukiwanie alternatywnych źródeł energii. Oskarżenia pod adresem Ukrainy sugerują, że Bratysława próbuje przenieść część odpowiedzialności za obecną trudną sytuację energetyczną na czynniki techniczne i regionalne – to element politycznego balansowania między Zachodem a Wschodem. Pomysł ponadnarodowego zarządzania infrastrukturą energetyczną po wojnie pokazuje, że Słowacja wciąż postrzega Ukrainę jako przyszły kluczowy korytarz tranzytowy, a nie tylko jako obszar konfliktu.

W sferze bezpieczeństwa relacje słowacko-amerykańskie cechuje pragmatyzm – mimo krytycznych wypowiedzi pod adresem Zachodu Słowacja dąży do rozbudowy floty samolotów F-16 i pogłębiania współpracy wojskowej z USA. Oznacza to, że realna polityka bezpieczeństwa pozostaje zakorzeniona w strukturach zachodnich. Propozycja współpracy USA z V4 pokazuje ambicję Bratysławy, by odgrywać rolę regionalnego pośrednika w relacjach z Waszyngtonem, częściowo równoważąc wpływy UE. Całość wskazuje na model polityki łączący suwerennościową retorykę z chęcią rozwoju relacji transatlantyckich – Słowacja stara się jednocześnie utrzymać autonomię polityczną i korzystać z gwarancji bezpieczeństwa oraz inwestycji USA.

Wizyta Marco Rubio w Budapeszcie to z kolei wyraźny sygnał politycznego i strategicznego wsparcia USA dla Węgier i osobiście dla premiera Viktora Orbána, który jest jednym z najbliższych sojuszników Donalda Trumpa w Europie. Obecność szefa amerykańskiej dyplomacji zbiegła się w czasie z kluczową fazą kampanii wyborczej przed wyborami parlamentarnymi na Węgrzech. Osobiste wsparcie Donalda Trumpa oraz wizyta Marco Rubio, który jest najwyższym rangą amerykańskim urzędnikiem odwiedzającym Węgry od 2019 r., wspiera mobilizację bazy wyborczej i społecznej Fidesz-KDNP, która jest kluczowa w kontekście utrzymującej się przed wyborami parlamentarnymi przewagi sondażowej opozycyjnej partii Wolność i Szacunek (*Tisztelet és Szabadság*, TISZA). Budowie międzynarodowej pozycji Viktora Orbána sprzyja też zaproszenie Węgier do grona państw założycieli Rady Pokoju i osobisty udział premiera w inauguracji tego gremium.

¹ 5 lutego 2026 r. oficjalnie rozpoczęła się budowa pierwszego z dwóch bloków o mocy 1200 MW każdy. Inwestycję o wartości ok. 2 mld euro realizuje rosyjski Rosatom. Deklarowany termin zakończenia prac to 2032 r. Docelowo elektrownia jądrowa Paks ma zapewnić 70% węgierskiego zapotrzebowania na energię elektryczną.